NORAKSTS
Lietas Nr.C13057815
Lietvedības Nr.C-0578-15

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2015.gada 29.septembrī

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 22.maijā prasītāja /pers. A/, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", cēla Dobeles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 108 EUR apmērā katru mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna pilngadībai, ņemot vērā bērna intereses, līdz uzturlīdzekļu piedziņu noteikt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, kā arī to, ka uzturlīdzekļi maksājami līdz katra tekošā mēneša 15.datumam, noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasības pieteikumā prasītāja norāda, ka vēlas piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 108 EUR mēnesī.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu, atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietu un prasības pieteikumā norādīto adresi 2015.gada 25.maijā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu sniegšanai, kurā izskaidrotas pušu civilprocesuālās tiesības.

2015.gada 1.septembrī tiesā saņemts atbildētāja /pers. B/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā.

2015.gada 28.septembrī ar faksa starpniecību saņemts iesniegums par lietas izskatīšanas atlikšanu, kurā norādīts, ka atbildētājs vēlas izmantot tiesības un lūgt izskatīt lietu mutvārdu procesā, ka prasītāja prasības pieteikumā ir paudusi patiesībai neatbilstošus faktus par uzturlīdzekļu maksāšanu, apjomiem un citiem faktiskajiem apstākļiem.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot informatīvu vēstuli 2015.gada 3.augustā ierakstītā pasta sūtījumā uz prasītājas norādīto adresi un atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adresi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} pantu nosūtot prasības pieteikumu, atbildētājam tika izskaidrotas procesuālās tiesības. Saskaņā ar minētā panta otro daļu civilprocesuālās tiesības, kas saistītas ar lietas sagatavošanu iztiesāšanai, puses ir tiesīgas izmantot ne vēlāk kā septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika. Par lietas izskatīšanu atbildētājam paziņots ar 2015.gada 3.augusta paziņojumu, 2015.gada 2.septembrī saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājs ir nokavējis termiņu lūguma par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā iesniegšanai. Kā arī tiesa ņem vērā, ka izteiktais lūgums saņemts ar faksa starpniecību un nav parakstīts.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasības pieteikumam pievienotā dzimšanas apliecības kopija apstiprina, ka /pers. C/ dzimusi /datums/, kuras vecāki norādīti /pers. B/ un /pers.A/(pēc laulību noslēgšanas /pers. A/).

Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem*.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piektās daļas noteikumiem *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" *katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt savam bērnam minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: līdz septiņu gadu vecumam 25 % apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēnešalgas*.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēnešalga no 2015.gada 1.janvāra sastāda 360 *euro*.

Uz prasības celšanas brīdi nepilngadīgā /pers. C/ sasniegusi 13 gadu vecumu. Līdz ar to minimālo uzturlīdzekļu apmērs, kurš ir jāsniedz katram no vecākiem nepilngadīgās /pers. C/ uzturam no prasības celšanas brīža 2015.gada 22.maija ir 108 *euro* mēnesī. Atbilstoši Civillikuma 179.panta piektajai daļai šādā apmērā uzturlīdzekļi ir sniedzami neatkarīgi no vecāku ienākumiem, mantas stāvokļa un spējām uzturēt bērnu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka prasību atzīst, līdz viņu pilnībā atbrīvot no valsts nodevas samaksas, jo atbildētājs nestrādā, brauks meklēt darbu ārzemēs, viņam nav nekādu ienākumu un apgādībā bērns, kuram cenšas palīdzēt iespēju robežās.

2015.gada 28.septembrī saņemto iesniegumu tiesa neņem vērā, jo tas nav parakstīts.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, *ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse*. Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā nav strīds par to, ka prasītāja īsteno bērna ikdienas aprūpi un uzraudzību, ka atbildētājam kā bērna tēvam ir jāpiedalās bērna uzturēšanā un jāmaksā uzturlīdzekļi. Tāpat tiesa uzskata, ka prasītājas pieprasītais uzturlīdzekļu apmērs neprasa vērtēt atbildētāja mantisko stāvokli, jo tas ir atbilstošs minimālo uzturlīdzekļu apmēram, kuru katram vecākam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Līdz ar to arī prasītājas lūgums izprasīt no Valsts ieņēmuma dienesta ziņas par atbildētāja ienākumiem nav lietderīgs un nav izpildāms.

Ņemot vērā bērna intereses, tiesa uzskata, ka uzturlīdzekļi nosakāmi arī procentu izteiksmē, jo minimālās darba algas apmērs ir mainīgs, tādēļ, mainoties minimālās darba algas apmēram, bērns uzreiz varēs saņemt lielāku uzturlīdzekļu summu. Turklāt uzturlīdzekļu apmērs, kas noteikts procentos no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas, dod iespēju precīzi noteikt uzturlīdzekļu summu *euro*.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr. SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam 108 EUR mēnesī, bet ne mazāk par iepriekš norādītajos Ministru kabineta noteikumos noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Ievērojot to, ka vecāku (prasītājas) aizgādība pār bērnu beidzas ar bērna pilngadības sasniegšanu (Civillikuma 219.pants), pēc kuras bērns pats iegūst pilnīgu tiesībspēju, uzturlīdzekļi par labu prasītājai bērna uzturam piedzenami līdz bērna pilngadībai.

Par prasītājas lūgumu noteikt, ka uzturlīdzekļi maksājami līdz tekošā mēneša 15.datumam, tiesa norāda, ka minētais jautājums ir risināms izpildes procesā pusēm labprātīgi vienojoties vai iesniedzot izpildu rakstu piespiedu izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja, ceļot prasību, bija atbrīvota no tiesas izdevumu nomaksas valsts ienākumos, tādēļ tie piedzenami no atbildētāja.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām un sastāda 194,40 EUR (108 EUR x 12 = 1296 EUR x 15% = 194,40 EUR). Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un tiesas pavēstu nosūtīšanu sastāda 6,28 EUR apmērā.

Ņemot vērā atbildētāja lūgumu atbrīvot viņu pilnībā no valsts nodevas samaksas valsts ienākumos, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, apstākli, ka atbildētājs nav reģistrēts valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras uzskaitē kā pakalpojumu saņēmējs, ko apliecina 2015.gada 2.septembra Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras Jelgavas reģionālās nodaļas 2015.gada 2.septembra izziņa Nr.15/1847356 un atbildētājs norāda, ka viņam nav nekādu ienākumu, tiesa atzīst, ka no noteiktās valsts nodevas samaksas atbildētājs ir daļēji atbrīvojams, nosakot, ka /pers. B/ lietā maksājama valsts nodeva 25 EUR apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,28 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu daļā par tiesas izdevumu piedziņu nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu spriedumā nosakāms, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 193., 204.[1] pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 250.[25] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 108 EUR (viens simts astoņi *euro*) mēnesī, sākot no 2015.gada 22.maija līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Atbrīvot /pers.B/, personas kods /personas kods/, no valsts nodevas 169,40 EUR apmērā samaksas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesas izdevumus - valsts nodevu 25 EUR (divdesmit pieci *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,28 EUR (seši *euro* 28 centi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt daļā par tiesas izdevumu piedziņu sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Noteikt, ka labprātīgas sprieduma izpildes termiņā valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu apstiprinoši dokumenti iesniedzami Dobeles rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2015.gada 29.septembra, iesniedzot apelācijas sūdzību Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova

NORAKSTS PAREIZS
Dobeles rajona tiesas
tiesnese I.Kovaļova
Dobelē 29.09.2015.